

# **Adoptionsnævnets rejse til Vietnam og Indien i efteråret 2000**

**Rejseberetning vedrørende Adoptionsnævnets  
informations- og tilsynsrejse til Vietnam og Indien  
i perioden 17. november - 1. december 2000**

## **Indhold:**

<b>Rejsen og dens formål .....</b>	<b>3</b>
------------------------------------	----------

### **Vietnam:**

<b>Program m.v. ....</b>	<b>4</b>
<b>Generelt om formidlingssituationen i Vietnam .....</b>	<b>4</b>
<b>Lovgivning og myndighedsstruktur i Vietnam.....</b>	<b>5</b>
<b>Samtaler med Den danske Ambassade.....</b>	<b>7</b>
<b>Hòa Bình provinsen – den 20. og 21. november 2000 .....</b>	<b>7</b>
Børnehjemmet Hòa Bình Social Protection Center.....	7
Møde med People’s Committee i Hòa Bình provinsen.....	10
<b>Møde med det vietnamesiske Justitsministerium.....</b>	<b>11</b>
<b>Bình Thuận Provinsen .....</b>	<b>12</b>
Børnehjemmet Bình Thuận Social Protection Centre .....	12
Møde med DELISA, Bình Thuận Provinsen, den 23. november 2000.....	13
Møde med Department of Justice i Bình Thuận provinsen den 23. november 2000.....	14
Møde med People’s Committee den 23. november 2000 .....	16
<b>Samlet indtryk af formidlingssituationen i Vietnam .....</b>	<b>16</b>
<b>Anbefalinger .....</b>	<b>17</b>
Social Protection Centre i Hòa Bình provinsen .....	17
Social Protection Center i Bình Thuận Provinsen.....	17

### **Indien:**

<b>Program m.v. ....</b>	<b>18</b>
<b>Generelt om formidlingssituationen i Indien.....</b>	<b>18</b>
<b>Lovgivning og myndighedsstruktur i Indien .....</b>	<b>19</b>
<b>Møde med Den danske Ambassade den 27. november 2000.....</b>	<b>21</b>
<b>Møde med CARA den 27. november 2000.....</b>	<b>22</b>
<b>Mumbai – den 29. og 30. november 2000.....</b>	<b>24</b>
Besøg i High Court.....	24
Børnehjemmet Bal Vikas .....	25
Børnehjemmet Shejar Chhaya.....	27
<b>Samlet vurdering af formidlingssituationen i Indien.....</b>	<b>29</b>
Bal Vikas: .....	29
Shejar Chhayes:.....	29

## Rejsen og dens formål

I perioden fra den 17. november 2000 til den 1. december 2000 foretog Adoptionsnævnet en informations – og tilsynsrejse til henholdsvis Vietnam og Indien.

I rejsen deltog

1. Landsdommer Vibeke Rønne, formand
2. Overlæge Birgitte Marner, pædiatrisk medlem
3. Overlæge Peter Teilmann, børnepsykiatrisk medlem
4. Kontorchef Anne Thalbitzer, næstformand

Formålet med rejsen var dels at indsamle informationer om formidlingssituationen, lovgivning og administration af adoptionsarbejdet i de to lande, dels at føre tilsyn med Adoption Centers og DanAdopts arbejde i de pågældende lande.

Baggrunden for, at nævnet valgte de pågældende lande, var for Vietnams vedkommende, at der i internationalt regi har været rejst kritik af adoptionssystemet i Vietnam, der ikke i tilstrækkeligt omfang forhindrer ulovlig handel med børn til udlandet. Nævnet ønskede at undersøge om danske adoptioner i Vietnam sker på et forsvarligt grundlag.

For Indiens vedkommende var det navnlig det forhold, at Indien er Danmarks største afgiverland, der var baggrunden for besøget. Således udgjorde antallet af børn fra Indien i 1999 132 ud af i alt 696 adoptioner. I perioden 1995-1999 er 19% af samtlige adoptivbørn i Danmark hjemtaget fra Indien. Der havde endvidere været helbredsproblemer ved nogle få indiske adoptivbørn, som nævnet ønskede at drøfte med myndighederne.

Rejsen er den første af sin karakter, som Adoptionsnævnet har foretaget efter vedtagelsen af den nye adoptionslov.

Adoptionsnævnet har i 1996 aflagt besøg i Vietnam, Kina og Indien og i 1997 i Sydamerika.

# Vietnam

## Program m.v.

Programmet i Vietnam var koncentreret om møder med det vietnamesiske Justitsministerium, Den danske Ambassade i Hanoi samt de lokale myndigheder i henholdsvis Hòa Bình-provinsen (Nordvietnam) og Bình Thuận provinsen (Sydvietnam). Endvidere aflagde nævnet besøg på de to børnehjem, hvorfra DanAdopt formidler vietnamesiske adoptivbørn til danske adoptionsansøgere. En oversigt over programmet for Adoptionsnævnets besøg i Vietnam vedlægges som bilag 1.

Det bemærkes, at det alene skyldtes begrænsede tidsmæssige rammer for rejsen, at Adoptionsnævnet ikke aflagde besøg hos Adoption Centers formidlingsparter i Vietnam. Nævnet planlægger at aflægge disse et besøg i forbindelse med en rejse til Vietnam i september 2001.

Under besøget hos de lokale myndigheder og børneinstitutioner i Hòa Bình-provinsen og i Bình Thuận-provinsen var Adoptionsnævnet ledsaget af kontorleder Ole Bergmann og seniorkonsulent Jette Mørup, begge fra DanAdopt, samt af DanAdopts kontaktperson i Vietnam, Mrs. Nguyen Thi Thanh Hà, der ligeledes fungerede som tolk. Endvidere var nævnet under besøget i Hòa Bình-provinsen og under besøget hos det vietnamesiske Justitsministerium ledsaget af konsul Erik Johannsen fra Den danske Ambassade i Hanoi. Under sidstnævnte møde var nævnet ligeledes ledsaget af Mr. Nguyen Kim Ngoc, Consular Officer ved Den danske Ambassade.

## Generelt om formidlingssituationen i Vietnam

Indtil begyndelsen af 1990'erne var international adoption stort set ukendt i Vietnam. I løbet af få år steg antallet af internationale adoptioner i Vietnam imidlertid markant.

I internationale sammenhænge har der ved flere lejligheder været givet udtryk for bekymring over adoptioner af børn fra Vietnam. Formidlingssituationen i Vietnam har således været drøftet bl.a. på et nordisk møde i Vasa i 2000, hvor der fra flere landes side blev udtrykt bekymring over situationen i Vietnam. Der har bl.a. været forlydende om, at visse europæiske lande har været vidner til en række problematiske adoptioner fra Vietnam, hvor familier på egen hånd har hentet vietnamesiske børn uden om de formidlende organisationer. Dette har ført til, at Frankrig – hvor antallet af problematiske adoptioner var stort – har indgået en bilateral aftale med Vietnam. Norge har indtil videre helt stoppet for adoptioner fra Vietnam, indtil der er mere klarhed over situationen.

International Social Service (ISS) advarede således også i en rapport fra marts 2000 vedrørende internationale adoptioner i Vietnam mod, at kommende adoptivforældre på egen hånd adopterer fra Vietnam. ISS anbefalede samtidig, at adoptionsformidlende organisationer kun gennemfører adoptioner i Vietnam, når der er vished for, at det er i børnene tarv, og at børnene er frigivet til adoption.

Såvel Adoption Center som DanAdopt formidler børn fra Vietnam.

Adoption Center har således siden 1993 formidlet børn fra Mai Lihn centeret i Ha Tay-provinsen, ca. 40 minutters kørsel fra Hanoi. Adoption Centers orienteringsbrev om Vietnam vedlægges som bilag 2.

DanAdopt har ligeledes siden 1993 formidlet børn fra Social Protection Centre i Hòa Bình provinsen, ca. 2 timers kørsel fra Hanoi, og siden 1997 ligeledes børn fra Social Protection Centre i Bình Thuân provinsen, nær byen Phan Thiêt, ca. 4 timers kørsel fra Ho Chi Minh City. DanAdopts orienteringsbrev om Vietnam vedlægges som bilag 3.

Adoption Center har pr. 1. december 2000 hjemtaget i alt 110 børn fra Vietnam, mens DanAdopt har hjemtaget i alt 170 børn.

## **Lovgivning og myndighedsstruktur i Vietnam**

I Vietnam reguleres adoptionsområdet gennem følgende lov: ”Marriage and Family Act”.

De gældende regler er begrænset til alene at opregne hvilke juridiske dokumenter, som skal være til stede for at gennemføre en adoption. Udgangspunktet for adoptionsproceduren er således en ”dossier of an adoption”, der omfatter en række oplysninger om henholdsvis barnet og adoptivforældrene i form af ”child dossier” og ”family dossier”. Adoptionsproceduren i henhold til Marriage and Family Act angår således alene fasen efter, at barnet er blevet matchet med en adoptivfamilie. Fasen omkring frigivelse af barnet til international adoption er derimod ikke reguleret nærmere fra centralt hold.

”Family dossier” skal indeholde følgende:

1. en adoptionsansøgning
2. et samtykke til at adoptere det konkrete barn
3. adoptionsansøgernes fødselsattester
4. et helbredsattest

5. et indtægtscertifikat
6. kopi af adoptionsansøgernes pas
7. en myndighedsgodkendelse af ansøgerne som adoptanter.

” Child dossier” skal indeholde følgende:

1. barnets fødselsattest
2. a. et ”release letter” fra forældremyndighedens indehaver eller  
b. et ”minute of abandoned”, hvis barnet er hittebarn
3. Børnehjemmets samtykke til adoptionen

Adoptionsområdet hørte indtil 1994 under Ministry of Labour, Invalids and Social Affairs (MOLISA). I 1994 blev adoptionsarbejdet imidlertid decentraliseret, således at de konkrete sager nu behandles i enkelte provinser, mens det overordnede ansvar for området blev overført til Justitsministeriet.

Adskillige aktører i provinsen inddrages i adoptionsproceduren; Departement of Justice, Departement of Police, de lokale myndigheder, hvor barnet er født eller fundet og børnehjemmets leder. People’s Committee i den pågældende provins har det endelige ansvar for adoptionsbeslutningen. I de provinser, som nævnet besøgte, inddrages endvidere Department of Labour, Invalids and Social Affairs (DELISA) i adoptionsproceduren, idet DELISA driver de pågældende børnehjem, som DanAdopt samarbejder med.

Selve adoptionsbeslutningen finder sted ved en såkaldt overdragelsesceremoni, hvor repræsentanter for de forskellige vietnamesiske myndigheder samt adoptivforældrene er til stede. Hvis de biologiske forældre er kendte, vil disse også kunne være til stede. I de provinser, som nævnet besøgte, har de biologiske forældrene imidlertid afgivet forældrerettighederne over barnet til børnehjemmet, og kan derfor ikke deltage i ceremonien. De biologiske forældre har mulighed for at besøge barnet på børnehjemmet, indtil adoptionen er gennemført.

Som nævnt oven for, er den del af adoptionsprocessen, der ligger forud for matchingen, ikke centralt reguleret. Der er således ikke fastsat nærmere regler omkring de biologiske forældres afgivelse af samtykke eller om undersøgelser af barnets og de biologiske forældres forhold, alternativer til adoption m.v.

Der er ligeledes ikke fastsat nærmere regler om, hvem der i Vietnam må formidle børn til udenlandske adoptionsansøgere. Bortset fra en enkelt fransk organisation anerkender man fra vietnamesisk side ikke udenlandske adoptionsformidlende organisationer. Man foretrækker således tilsyneladende fra vietnamesisk side private adoptioner frem for adoptioner, der formidles gennem adoptionsformidlende organisationer.

Såvel DanAdopt som Adoption Center er godkendt af Committee for Non-Government Organisation Affairs (PACCOM), som tillader udenlandske organisationer at arbejde i Vietnam.

Ifølge vietnamesisk lovgivning skal adoptivfamilien sende en follow up rapport til de vietnamesiske myndigheder en gang årligt, indtil barnet fylder 18 år. Rapporterne ligger på børnehjemmet, hos de regionale myndigheder, der hvor barnet stammer fra, samt - i de provinser, som nævnet besøgte - hos det lokale DELISA.

Vietnam har for nyligt gennemført en række ændringer af ”The Marriage and Family Act” med henblik på at ratificere Haagerkonventionen. Der henvises nærmere til det, som er anført neden for om mødet med det vietnamesiske Justitsministerium.

## **Samtaler med Den danske Ambassade**

Nævnet blev – som anført ovenfor – ledsaget af konsul Erik Johansen under dele af besøget i Vietnam. Endvidere var ambassadørparret, Arne og Bodil Ullerup, værter for en middag for nævnet i deres hjem den 19. november 2000. Der var ved disse lejligheder mulighed for at få information om forholdene i Vietnam og om ambassadens opgaver. Det skal i den sammenhæng også bemærkes, at Den danske Ambassade ydede en stor og værdifuld bistand både i forbindelse med tilrettelæggelsen af rejsen og under nævnets besøg i Vietnam.

Den danske Ambassade inddrages i adoptionssagerne i forbindelse med udstedelse af visum til barnet. Dette sker ved, at adoptionsansøgerne møder personligt på ambassaden i Hanoi, og ambassaden har således kontakt med alle danske adoptionsansøgere.

## **Hòa Bình provinsen – den 20. og 21. november 2000**

### **Børnehjemmet Hòa Bình Social Protection Center**

Nævnet aflagde to besøg på børnehjemmet; den 20.11.2000 og den 21.11.2000.

#### Generelle baggrundsoplysninger:

DanAdopt har samarbejdet med børnehjemmet siden 1993. De har pr. 1.12.2000 formidlet i alt 153 børn fra hjemmet. I 2000 var der på tidspunktet for nævnets besøg hjemtaget 17 børn. Departement of Labour Invalids and Social Affairs (DELISA) i Hòa Bình provinsen driver børnehjemmet og er således også DanAdopts formelle samarbejdspart. Børnehjemmet er

det eneste i provinsen, der har en befolkning på ca. 750.000 personer. DanAdopts projektaftale med børnehjemmet er tidsbegrænset. Oprindeligt var aftalen tidsbegrænset til 2 år, mens den seneste projektaftale gælder for 3 år.

DanAdopt betaler løbende et fast beløb til børnehjemmet, som er helt uafhængigt af, hvor mange børn der måtte blive anvist. DanAdopt har dog en forventning om, at der i de tre år, hvor aftalen løber, vil kunne anvises omkring 70 børn fra børnehjemmet.

Hidtil har DanAdopt selv foretaget matchingen af de børn, der bringes i forslag fra hjemmet. DanAdopt har imidlertid i forbindelse med dette besøg haft en drøftelse med børnehjemmets leder samt direktøren for DELISA om mulighederne for, at børnehjemmet fremover matcher børnene med de danske adoptionsansøgere. Børnehjemmet og DELISA har givet udtryk for velvilje overfor en sådan fremgangsmåde.

#### Besøg på børnehjemmet:

Det første besøg på børnehjemmet blev indledt med et kort møde med direktøren for DELISA, Mr. Chien og den daglige leder af børnehjemmet, Mrs. Bui Thi Thuc. De oplyste, at der på hjemmet for tiden er 37 børn til bortadoption og 38 børn, der af forskellige årsager ikke er til adoption. Børnehjemmet formidler børn til Danmark, USA og Belgien.

Mrs. Bui Thi Thuc oplyste, at børnene på børnehjemmet generelt er sunde og raske bortset fra de problemer, der typisk følger institutionsbørn. På grund af mødrenes generelt dårlige ernæringstilstand under graviditeten er børnene typisk undervægtige ved ankomsten til børnehjemmet. Børnene kommer normalt i trivsel under opholdet. Jævnligt forekommer der problemer med bronkitis, hudsygdomme og diarré. På forespørgsel blev det oplyst, at børnene får modermælkserstatning tilberedt med kogt vand, og at "hudsygdomme" bl.a. dækker over bylder m.v. Børnehjemmet har fået kontrol over en byldeepidemi, som for nyligt har plaget hjemmet.

Der er på børnehjemmet ansat én barneplejer pr. 2 børn. Plejerne bor på hjemmet. Børnehjemmet har endvidere ansat en uddannet sygeplejerske, ligesom der er knyttet en læge til hjemmet, som tilser børnene hver måned og efter behov.

Herefter var der en rundvisning på børnehjemmet. Børnehjemmet fremtrådte rent og velordnet, og børnene forekom velpassede. De børn, som nævnets medlemmer havde lejlighed til at se, var typisk relativt små børn, for de fleste vedkommende under 1 år. På baggrund af en observation af børnene var der god grund til at tro, at børnene har tæt fysisk kontakt med deres plejer og bliver følelsesmæssigt velstimuleret.



Af en plade på en af fløjene på børnehjemmet fremgik det, at bygningen var sponsoreret af DanAdopt.

Der var under næste besøg på børnehjemmet mulighed for at stille uddybende spørgsmål til børnehjemslederen, direktøren for Delisa samt direktøren for Department of Justice i Hòa Binh provinsen. Disse spørgsmål drejede sig navnlig om beskrivelsen af børnenes helbredsforhold og matchingsproceduren.

Børnehjemslederen oplyste, at lægen i forbindelse med den månedlige lægeundersøgelse vejer barnet, måler længde og hovedomfang og lytter til hjerte/lunger. Undersøgelsesresultaterne noteres ned i en lille bog, som følger barnet. Når adoptivforældrene henter barnet, vil de kunne se barnets bog. Børnehjemmets læge tager ikke blodprøver, hvorfor DanAdopts repræsentant bringer barnet til Hanoi med henblik på HIV- og hepatitis-testning.

På forespørgsel fra Birgitte Marner gav børnehjemslederen tilsagn om, at man fremover vil søge at give flere oplysninger om barnets udvikling, vægt, længde m.v. i forbindelse med, at barnet bringes i forslag.

Birgitte Marner understregede endvidere betydningen af, at der gives oplysninger om barnets vigtigste "milepæle" (hvornår det sad, kravlede, gik, talte m.v.) Hun pegede i den forbindelse på, at børnehjemmets personale bør notere oplysninger om barnets udvikling ned i barnets bog. Vibeke Rønne orienterede i den forbindelse om, at nævnet i Haager-konferencens regi arbejder på at få vedtaget en standard for udformningen af helbredsattester (Medical Report on Children). Hun redegjorde for baggrunden for dette arbejde og den betydning, som man fra dansk side tillægger fyldige helbredsoplysninger. Børnehjemslederen var positiv overfor dette arbejde.

Vibeke Rønne spurgte til de kriterier, som børnehjemmet anvender, når de vælger hvilke børn, som skal anvises til danske familier. Børnehjemslederen oplyste, at det afhænger meget af, hvor mange danske familier, som står på ventelisten og hvor mange børn, der er til bortadoption. Adoptionsansøgere i Belgien og USA, som børnehjemmet også formidler børn til, er typisk mere villige til at modtage større børn end danske adoptanter. I øvrigt er der ingen faste kriterier. DELISA og børnehjemslederen bekræftede, at de er indstillet på fremover at forestå matchingen af barnet med familien.

Børnehjemmets leder pegede på, at de lægger stor vægt på at få follow-up rapporter om barnet. På forespørgsel oplyste lederen, at i tilfælde, hvor de biologiske forældre retter henvendelse, vil børnehjemmet give dem lov til at se follow-up rapporten, men at børnehjemmet i givet fald vil skjule adoptivfamiliens navn og adresse.

## **Møde med People's Committee i Hòa Binh provinsen**

Mødet med People's Committee fandt sted den 21.11.2000. Aftenen forinden havde People's Committee været vært for en middag for Adoptionsnævnet.

Fra vietnamesisk side deltog bl.a. vice chairman for People's Committee i Hòa Binh provinsen, Mr. Bui Van Du, Head of Office i Department of Justice i Hòa Binh provinsen Dan Tiep Phuc, politichefen Bui Hanh samt direktøren for DELISA i Hòa Binh provinsen, Mr. Nguyen Xuan Chien.

Mr. Bui Van Du indledte med en række høflighedsbemærkninger, og gav herunder udtryk for, at man opfattede DanAdopts arbejde i Hòa Binh provinsen som yderst professionelt og effektivt.

Vibeke Rønne orienterede nærmere om baggrunden og formålet med nævnets besøg og havde herefter lejlighed til at stille en række spørgsmål til de fremmødte.

Repræsentanten for the Department of Justice, Mr. Dan Tiep Phuc oplyste, at man ikke tillader private adoptioner i Hòa Binh provinsen. Man har således i provinsen anlagt et anderledes synspunkt end det, som er generelt herskende i Vietnam, se herved denne redegørelses side 4. Han oplyste videre, at barnet skal være erklæret for "abandoned" eller der skal foreligge "release letter" fra forældrene, før barnet frigives til adoption. Frigivelsespapirerne medsendes, når barnet bringes i forslag til en dansk familie. Når barnet er blevet matchet med sine kommende adoptivforældre, anmoder Department of Justice, Department of Police om at kontakte de biologiske forældre for at få bekræftet, at forældrene fortsat er indforstået med adoptionen. Department of Police optager en rapport om henvendelsen til de biologiske forældre, og rapporten sendes til Department of Justice med henblik på en endelig afgørelse af, om barnet kan frigives til adoption. Barnets sag sendes herefter til People's Committee, der har den endelige kompetence til at gennemføre adoptionen. Herefter informeres adoptivfamilien om, at de kan komme til overdragelsesceremonien. Til stede ved denne ceremoni er People's Committee, Department of Justice, børnehjemmets leder samt adoptanterne. I Hòa Binh er der ligeledes en repræsentant fra Department of Police, der således med det samme sørger for tilladelsen til barnets pas.

Barnets sagsmappe (child dossier) består af 5 dokumenter:

1. barnets fødselsattest
2. "release letter" fra forældrene eller "minute of abandoned"
3. DELISA's optagelsesbrev til børnehjemmet (dokumentation for at barnet er lovligt placeret på børnehjemmet)

4. børnehjemslederens accept af adoptionen (matchingen)
5. helbredsattest

Herudover er der 6 pasfotos af barnet.

## **Møde med det vietnamesiske Justitsministerium**

Mødet fandt sted den 22. november 2000 og fra dansk side deltog foruden nævnet også konsul Erik Johansen og Mr. Ngyuen Kim Ngoc fra Den danske Ambassade. Sidstnævnte fungerede som tolk.

Fra vietnamesisk side deltog:

Fra The department for Management of Public Notary, Legal Expertise, Civil Registration, Nationality, Criminal Records:

Mr. Tran That, Head of Departement

Mr. Ngyuen Quoc Cuong, Direktor Adjoint

Ms. Van, expert

Fra The International Relation Department:

Mr. Vu Duc Long, Deputy Head of Department

Efter udveksling af diverse høflighedsfraser oplyste Vibeke Rønne, at nævnet navnlig var interesseret i at drøfte følgende 3 temaer; frigivelse af barnet, lægelige oplysninger på barnet og bekæmpelse af børnehandel.

Det blev oplyst, at pr. 1.1.2001 træder en ny ægteskabslov i kraft, som indeholder nye regler om adoption. Justitsministeriet skal inden da udstede nærmere administrative regulativer. Udgangspunktet i de vietnamesiske regler er, at adoption skal sikre, at barnet får en familie og ikke, at en familie får et barn.

Betingelserne for at gennemføre en adoption i Vietnam er, at ansøgeren indgiver en ansøgning på en særlig blanket. Ansøgningen må ikke være mere end 6 måneder gammel, når adoptionen gennemføres. Ansøgeren skal erklære sig indforstået med at ville udarbejde follow-up rapporter, indtil barnet er 18 år. Og endelig skal ansøgningen være vedlagt kopi af ansøgerens pas.

Med hensyn til barnet skal der foreligge en fødselsattest, forældresamtykke, samt barnets samtykke, hvis det er over 9 år. Oplysningerne om barnets helbredsforhold må heller ikke være mere end 6 måneder gammel.

Det vietnamesiske adoptionssystem forudsætter, at adoptioner gennemføres som private adoptioner. Justitsministeriet har kun godkendt én organisation til at gennemføre adoptioner i Vietnam. Der er tale om en fransk organisation.

Den bilaterale aftale med Frankrig er først trådt i kraft den 1. november 2000, og man har derfor endnu ingen praktiske erfaringer med aftalen.

På forespørgsel blev det oplyst, at Vietnam arbejder på at ratificere Haagerkonventionen i løbet af 1 til 2 år.

## **Bình Thuận Provinsen**

### **Børnehjemmet Bình Thuận Social Protection Centre**

Nævnet aflagde besøg på børnehjemmet den 23.11.2000.

#### Generelle baggrundsoplysninger:

Danadopt har samarbejdet med børnehjemmet siden 1997. De har formidlet i alt 33 børn fra hjemmet. I år 2000 var der på tidspunktet for nævnets besøg formidlet 10 børn. Department of Labour Invalids and Social Affairs (DELISA) i Bình Thuận provinsen driver børnehjemmet og er således også DanAdopts formelle samarbejdspart. Der er to børnehjem i provinsen, et amerikansk børnehjem og Bình Thuận Social Protection Centre. Disse to børnehjem dækker en befolkning på mere en 1 million personer. Den nuværende aftale er tidsbegrænset og udløber i september 2001.

Danadopt betaler løbende et fast beløb til børnehjemmet, som er uafhængig af, hvor mange børn der måtte blive anvist. DELISA arbejder vedrørende dette børnehjem kun sammen med Danadopt.

#### Besøget på børnehjemmet:

Der var i modsætning til besøget i Hòa Bình provinsen ikke noget formelt møde med børnehjemslederen. Nævnet tilbragte 1 ½ time sammen med børnene og plejepersonalet i de to huse, hvor børnene befinder sig. Der er ansat én barneplejer pr. 3 børn. Børnehjemmet består af

to ”stuer” med tilhørende soverum. Børnene opholder sig i stuerne, når de ikke sover. Børnene er aldersmæssigt relativt spredte, fra nyfødte børn til børn op til 3 år.

Et af børnene havde Hepatitis B, og et barn bar tydeligt præg af at være mentalt retarderet. Birgitte Marner havde inden besøget haft lejlighed til at gennemgå de foreliggende lægelige oplysninger om barnet med Hepatitis B. På børnehjemmet havde hun endvidere lejlighed til at observere barnet. Birgitte Marner henstillede over for DanAdopt, at man hurtigst muligt iværksætter testning og vaccination af de øvrige børn samt personalet. Hun anbefalede endvidere, at der fremover indføres en fast rutine, hvorefter børnene i forbindelse med, at de indskrives på børnehjemmet, straks testes og vaccineres for hepatitis. DanAdopt tilkendegav, at de er enige i behovet, og at de hurtigst muligt ville rejse spørgsmålet over for DELISA. Det var i øvrigt nævnets fornemmelse, at man fra vietnamesisk side stillede sig meget uforstående overfor, at ingen dansk familie ønskede at adoptere et barn hvis eneste problem var hepatitis B.

Det generelle indtryk af børnene er, at de små børn får tilstrækkelig og god omsorg af deres plejere. De lidt ældre børn bærer i et vist omfang præg af ikke at blive stimuleret i tilstrækkeligt omfang. Børnene havde tilsyneladende ikke adgang til legetøj eller passende udfordringer i øvrigt. Det oplystes, at børnene kunne opholde sig udendørs, når det ikke var for varmt.

Børnehjemmet fremtrådte rent og ordentligt. Der var gode vaskefaciliteter.

Det blev oplyst, at der var ansat to medarbejdere til at tage sig af vask, madlavning m.v., og at der var en plejer med indsigt i børnesundhed. En læge tilså børnene 1 gang om måneden og efter behov.

### **Møde med DELISA, Bình Thuân Provinsen, den 23. november 2000**

Til stede var fra DELISA:

Vice Director Truong Dai Hung

Mrs. Linh, Socialworker

Vicedirector Truong Dai Hung indledte en række høflighedsbemærkninger. Han oplyste, at der i den 3-årige periode, hvor de har arbejdet med DanAdopt, er blevet indskrevet 55 børn til centret. Seks af disse børn er vendt tilbage til deres biologiske familie, og 23 børn er blevet adopteret af danske adoptionsansøgere. Der opholder sig for tiden 26 børn på hjemmet.

De fleste af de børn, som opholder sig på hjemmet, er ”abandoned”. Nogle børn er blevet bragt til hjemmet af biologiske forældre, andre er blevet efterladt på et offentligt sted. Langt

de fleste børn er født af ugifte mødre, andre af børnerige familier. Kun få af børnene har alvorlige lidelser, men de er ofte svækkede på grund af manglende ernæring, når de kommer til hjemmet. Pt. befinder der sig på børnehjemmet ét barn med Hepatitis B og ét barn med mentale problemer.

Børnene bliver én gang om måneden tilset af en læge, og børnene følger et sædvanligt vaccinationsprogram, der bl.a. omfattede difteri, polio, mæslinger, kighoste, stivkampe og tuberkulose. Blodprøverne til HIV og hepatitis tages af børnehjemmets læge. De små børn får mælkeerstatning. Han henviste til, at det naturligvis ikke er så godt som brystmælk, og at børnene derfor er mere påvirkelige over for ændringer i vejret m.v. (bronkitis, hoste m.v.).

Omkring frigivelsesprocessen henviste Mr. Hung til Department of Justice. Han præciserede imidlertid, at forældre, der afleverer deres børn til børnehjemmet, skal afgive et "release letter", hvori de redegør for baggrunden for, at de ikke selv kan tage vare om barnet, og at de afgiver forældrerettighederne over barnet til børnehjemmet. Release letter'et skal være certificeret af People's Committee i provinsen. Når barnet er blevet matchet med adoptivfamilien, fremsendes sagen til Department of Justice, der anmoder Department of Police om at kontakte barnets forældre på ny. Der er forekommet tilfælde, hvor forældrene har fortrudt deres handling og ønsket barnet tilbage.

Med hensyn til hittebørn overføres forældremyndigheden over barnet til børnehjemmet ved en "Minute of Abandoned". For at få fastslået, at barnet er hittebarn, må de personer, der var til stede der, hvor barnet blev efterladt/fundet, give erklæring om, at barnet er blevet efterladt. Minutes of abandoned skal certificeres af People's Committee og den kommune, hvor barnet må antages at komme fra. Når family dossier foreligger, sendes sagen af Department of Justice til Department of Police, der vil foretage en fornyet undersøgelse for at sikre, at barnet reelt er abandoned.

DELISA var samme aften vært for en middag.

### **Møde med Department of Justice i Bình Thuân provinsen den 23. november 2000**

Fra justitsdepartementet deltog:

Deputy director Mr. Ngyuen Cong Luan

Manager of the Family department mrs. Ngyuen Thi De

Leader of the justice department Mrs. Le Thi Thank Van.

Deputy director Mr. Ngyuen Cong Luan indledte med et foredrag om lovgivningen i Vietnam. Det var stort set sammenfaldende med de informationer, som nævnet modtog i Justitsministeriet. Han understregede på ny vigtigheden af, at adoptivfamilierne sender follow-up rapporter til de vietnamesiske myndigheder, og han nævnte en konkret familie, der efter det oplyste ikke havde afleveret deres follow-up rapporter. Efter konferering med DanAdopt blev det afklaret, at den pågældende familie havde udarbejdet rapporterne, men at rapporterne fortsat lå hos DELISA.

Vibeke Rønne orienterede bl.a. om overvejelserne i Hòa Bình provinsen om at lade børnehjemmet matche barnet med familien, samt om de fordele, der vil kunne være forbundet hermed. Efter en vis diskussion mellem de vietnamesiske deltagere blev det tilkendegivet, at de så positivt på en sådan mulighed.

Vibeke Rønne orienterede endvidere om de danske myndigheders bestræbelser på at udarbejde en standard Medical Report on Children, som vil blive fremlagt på Haager-konferencen i november 2000. De vietnamesiske deltagere gav udtryk for at være positive over for at anvende denne report.

Vibeke Rønne forspurgte endvidere til, hvorledes man sikrer sig, at barnet reelt er efterladt og ikke et "offer" for børnehandel eller lignende. Der blev henvist til proceduren ved frigivelse af barnet, og det blev oplyst, at der ikke har været nogen sager i denne provins vedrørende børnehandel.

Endelig anførte Vibeke Rønne, at visse af børnene på børnehjemmet er nået en alder, som gør det vigtigt for dem at blive stimuleret og udfordret, og at disse hensyn bedre kan tilgodeses i en familie frem for på et børnehjem. Det er af hensyn til barnet vigtigt, at det kun opholder sig så kort tid som muligt på børnehjemmet. Hun forespurgte til, om der var procedurer, som kunne forkortes. Hun bemærkede i tilknytning hertil, at det så ud som om, at der fra vietnamesisk side blev fastlagt en praksis, hvorefter der altid kun bringes to børn i forslag på samme tid, og at næste hold børn først bringes i forslag, når de tidligere hold er hjemtaget af familien og forespurgte i denne forbindelse, om denne praksis kunne ændres. Der var fra vietnamesisk side enighed i de generelle synspunkter vedrørende det gunstige i, at børn hurtigst muligt fik en familie, men de konkrete spørgsmål blev ikke besvaret. DanAdopt har givet tilsagn om at ville følge op herpå.

## **Møde med People's Committee den 23. november 2000**

Til stede fra Peoples Committee var:

Vice chairman Mr. Huynh Tan Thanh.

Mødet havde i vidt omfang karakter af et høflighedsvisit. People's Committee var vært for en middag fredag den 24. november 2000.

## **Samlet indtryk af formidlingssituationen i Vietnam**

Nævnet har noteret sig, at der i Vietnam kun er en meget begrænset regulering af adoptionssom-rådet. Dette betyder bl.a., at såvel rammebetingelser, som myndighedsstrukturen og adoptions-proceduren forekommer noget uklar. Hertil kommer, at de enkelte aktører på området tilsyneladende ikke er undergivet tilsyn fra en central instans, som vil kunne skride ind over for eventuelle uregelmæssigheder. På denne baggrund samt i lyset af, at international adoption er et relativt nyt fænomen i Vietnam, at der er et enormt pres fra udlandet for at adoptere vietnamesiske børn, samt at der fra de centrale myndigheder tilsyneladende er en vis modvilje mod adoptionsorganisatio-ner, er det nævnets opfattelse, at adoptionssystemet i Vietnam lider af en række generelle svagheder, der indebærer en overordnet risiko for, at uregelmæssigheder kan forekomme.

I den sammenhæng er det imidlertid positivt, at de vietnamesiske myndigheder arbejder i retning af at tiltræde Haagerkonventionen.

På baggrund af de samtaler m.v., som nævnet har haft myndigheder m.v. i Hòa Bình og Bình Thuận-provinsen, samt det indtryk, som nævnet har kunne danne sig af børnehjemslederne samt Danadopts kontaktperson i Vietnam, finder nævnet endvidere ingen grund til at betvivle forsvarligheden i det formidlingsarbejde, der udføres i disse to provinser. Nævnet finder imidlertid – henset til de mere generelle svagheder som er nævnt oven for – grund til at følge formidlingen af børn fra Vietnam i den kommende tid.

Nævnet finder endvidere, at der kan være grund til at følge erfaringerne med den bilaterale aftale, som er indgået mellem Vietnam og Frankrig.



## **Anbefalinger**

### **Social Protection Centre i Hòa Bình provinsen**

Nævnet finder det vigtigt, at DanAdopt følger op på de positive tilkendegivelser, som fremkom under møderne med børnehjemmet med hensyn til at forbedre kvaliteten af de helbredsmæssige oplysninger om barnet.

### **Social Protection Center i Bình Thuận Provinsen**

Nævnet finder det vigtigt, at DanAdopt følger op på, at der fremover indføres en fast rutine, hvorefter børnene i forbindelse med, at de indskrives på børnehjemmet, straks testes og vaccineres for hepatitis.

Nævnet finder det endvidere vigtigt, at DanAdopt følger op på de rejste spørgsmål om matchingproceduren og de helbredsmæssige oplysninger om barnet.

# INDIEN

## **Program m.v.**

Programmet i Indien bestod af møder med henholdsvis Den danske Ambassade i New Delhi, Central Adoption Resource Agency (CARA) og High Court i Bombay. Herudover aflagde nævnet besøg på to børnehjem, henholdsvis ”Bal Vikas” og ”Shejar Chhaya”, samt et ”gadeprojekt” i Mumbai. En oversigt over programmet for Adoptionsnævnets besøg i Indien vedlægges som bilag 4.

Under besøget på børnehjemmet ”Bal Vikas” og i High Court i Bombay var nævnet ledsaget af kontorleder Ole Bergmann fra DanAdopt. Under besøget på børnehjemmet Shejar Chhaya var nævnet ledsaget af Adoption Centers kontaktpersoner i Indien, Mrs. Nalini N. Kamat og Mrs. L.G. Nadkarni.

## **Generelt om formidlingssituationen i Indien**

De danske formidlende organisationer har formidlet børn fra Indien gennem en længere år-række, og samarbejdet baserer sig derfor på solide erfaringer. Hertil kommer, at der i Indien er en nøje regulering af såvel betingelser og procedurer m.v i forbindelse med gennemførelsen af en adoption. Formidlingssituationen i Indien adskiller sig således væsentligt fra formidlingssituationen i Vietnam.

Adoption Center har formidlet børn fra Indien siden 1971. Børnene kommer fra institutioner i Mumbai, Hyderabad, Bangalore og Delhi. Adoption Center har netop overtaget to af Terres des Hommes’ formidlingsparter i henholdsvis New Delhi og i Mumbai. Adoption Centers orienteringsbrev om Indien vedlægges som bilag 5.

DanAdopt har formidlet børn fra Indien siden 1970, og Indien er pt. DanAdopts største afgiverland. Børnene kommer pt. fra henholdsvis Delhi og fra Nagpur samt Mumbai. For tiden er formidlingen af børn fra staten Tamil Nadu indstillet. DanAdopts orienteringsbrev om Indien vedlægges som bilag 6.

Adoption Center har pr. 1. december 2000 hjemtaget i alt 784 børn fra Indien, mens DanAdopt har hjemtaget i alt 900 børn.

## **Lovgivning og myndighedsstruktur i Indien**

I Indien opererer man med to forskellige love på adoptionsområdet; the Hindu Adoption and Maintenance Act fra 1956” og ”The Guardian and Wards Act fra 1890”.

The Hindu Adoption and Maintenance Act fra 1956 giver indiske hinduer, sikher, buddister samt jainister adgang til at adoptere et barn ved en fuldstændig adoption.

For personer, der tilhører andre trosretninger end de oven for nævnte, samt for udenlandske adoptionsansøgere gælder ”The Guardians and Wards Act fra 1890”. Ifølge denne lov får adoptionsansøgeren tillagt ”guardianship”, hvilket alene indebærer en forpligtelse til at drage omsorg om barnet. De øvrige retsvirkninger, der kendetegner en fuldstændig adoption, indtræder derimod ikke. For så vidt angår udenlandske adoptionsansøgere tillægges ansøgerne ved dom ”guardianship” med henblik på, at der gennemføres en egentlig adoptionsprocedure i modtagerlandet, hvilket udtrykkeligt fremgår af dommen.

De nærmere betingelser for og procedurer ved gennemførelsen af internationale adoptioner af indiske børn er fastsat i et sæt ”Guidelines for adoption af Indian Children”, udstedt af ”Ministry of Welfare, Government of India”. Disse Guidelines er vedlagt som bilag 7.

En række forskellige indiske myndigheder og organisationer er inddraget i adoptionsarbejdet.

Den overordnede myndighed på området er ”The Central Adoption Resource Agency” (CARA). CARA varetager således en række generelle opgaver, herunder udviklings- og koordinations-opgaver, godkendelse af og tilsyn med indiske og udenlandske Adoption Agencies m.v. Herudover varetager CARA en række opgaver i forbindelse med de konkrete adoptionssager. CARA’s opgaver er nærmere beskrevet i de vedlagte Guidelines, kapitel II. Der henvises endvidere til det, som er anført nedenfor vedrørende nævnets møde med CARA.

Myndighederne i de enkelte delstater har en række overordnede opgaver i relation til det børneforsorgsmæssige arbejde på de enkelte børnehjem og Adoption Agencies, ligesom de medvirker ved godkendelsen og tilsynet med de lokale Adoption Agencies. Der henvises nærmere til de vedlagte Guidelines, kapitel III.

Frigivelsen af børn til adoption administreres decentralt af det lokale ”Voluntary Coordination Agency” (VCA). VCA registrerer de børn, der er på de forskellige børnehjem, undersøger børnenes forhold og frigiver dem til national eller international adoption. Der henvises nærmere til de vedlagte guidelines, kapitel VII.

Selve anvisningen af børn til adoption varetages af en række private ”Adoption Agencies”, som er godkendt hertil af CARA. Ansøgninger fra udenlandske adoptionsansøgninger indgives til én af disse godkendte Adoption Agencies. Ansøgningen skal altid indgives gennem en udenlandsk adoptionsorganisation. Private adoptioner accepteres således ikke i Indien. Den udenlandske formidlingspart skal være registreret hos CARA. Det godkendte Adoption Agency tilvejebringer og registrerer oplysninger om barnet og dets baggrund, sikrer, at barnet er frigivet til adoption i overensstemmelse med de regler, der gælder herfor, samt bistår ved gennemførelse af adoptionsprocessen i øvrigt.

De godkendte Adoption Agencies opgaver er nærmere beskrevet i de vedlagte guidelines, kapitel IV.

Den endelige afgørelse om adoption træffes af domstolene. Som anført ovenfor sker det ved, at adoptionsansøgerne tillægges ”guardianship” i medfør af ”The Guardians and Wards Act, 1890”.

Domstolen kan udpege et ”Scrutinising Agency”, der gennemgår adoptionssagens akter og påser, at alle retsfor skrifter er overholdt, og at adoptionen er til gavn for barnet. Der henvises nærmere til de vedlagte Guidelines, kapitel VIII.

Proceduren i forbindelse med frigivelse af et indisk barn til adoption og gennemførelsen af en international adoption er i hovedtræk følgende:

Frigivelsen af barnet til adoption foregår ved, at den eller de biologiske forældre afgiver et ”surrender document” overfor en af de godkendte Adoption Agencies. Forældrene skal forinden være behørigt vejledt.

Forældrene har herefter 60 dages betænkningstid, hvorefter ”The surrender document” er endeligt. Barnet kan ikke anvises til adoption, før denne frist er udløbet.

Hvis barnet er forældreløst eller efterladt, udsteder ”The juvenile Welfare Board” en ”release order”, hvorved barnet erklæres fri til adoption. Afgørelsen træffes på baggrund af resultaterne af politiets efterforskning og undersøgelser.

Når barnet er frigivet til adoption, skal det indiske Adoption Agency i en periode på 45 dage forsøge at anviser barnet til adoption hos en indisk familie. Hvis dette ikke lykkes, skal barnets sag forelægges VCA, der herefter i en periode på to måneder skal undersøge mulighederne for at anviser barnet til en indisk familie. Hvis det fortsat ikke er muligt, udsteder VCA et ”No Objection Certificate” (NOC) og barnet er herefter frigivet til international adoption.

Formidling af et barn til international adoption foregår ved, at adoptionsansøgernes ansøgning indgives til en godkendt Adoption Agency. Kopi af ansøgningen skal også sendes til CARA. Når den indiske adoptionsorganisation har bragt et barn i forslag til ansøgeren, og denne har samtykket, forelægges matchingsforslaget for CARA. Hvis CARA ikke har noget indvendinger mod adoptionen, udsteder CARA et No Objection Certificate (NOC). Sagen kan herefter fremsendes til domstolene med henblik på, at adoptivforældrene tildeles "Guardianship" over barnet.

Under retssagen vil der være en repræsentant fra "the Scrutinising Agency" til stede. Ansøgers tilstedeværelse kræves ikke. På baggrund af rettens afgørelse om, at ansøgeren tildeles "guardianship", udstedes der pas til barnet, hvorefter der ansøges om visum hos Den danske Ambassade. Når pas og visum foreligger, kan barnet hjemtages af adoptanterne eller ved escorte. De enkelte dele af proceduren er nærmere beskrevet i de vedlagte guidelines, der ligeledes som bilag B indeholder en skematisk oversigt over proceduren.

## **Møde med Den danske Ambassade den 27. november 2000**

Til stede fra Den danske Ambassade var konsul Jannich Sloth.

Jannich Sloth gav generel information om Indien og om ambassadens arbejde. Han oplyste endvidere, at ambassaden normalt kun inddrages i adoptionsagerne i forbindelse med udstedelse af visum til barnet, og at visumansøgningen normalt indgives af det indiske Adoption Agency. Ambassaden har således kun i meget begrænset omfang kontakt med de kommende adoptanter.

Ambassaden havde ikke modtaget orientering om problemer eller lignende i forbindelse med danske familiers adoption af børn fra Indien.

Nævnet understregede, at man fandt det meget værdifuldt, at ambassaden også fremover holder nævnet orienteret om relevante artikler i indiske aviser m.v. om adoptionsforhold.

## Møde med CARA den 27. november 2000

Til stede fra CARA var:

Mr. S.K. Dev Verman, Deputy Secretary

Mrs. S.K. Mishra, Joint Director

Mr. D. Verman indledte med at give en orientering om CARA.

CARA er en selvstændig myndighed under the Ministry of Social Justice and Empowerment. CARA består af en styringskomité, bestående af 12 medlemmer, og et sekretariat.

CARA varetager dels en række opgaver af mere generel karakter. CARA forestår således godkendelsen af og tilsynet med de indiske såvel som udenlandske Adoption Agencies, godkendelse af de lokale VCA-organisationer samt Scrutinising Agencies. CARA har godkendt 82 indiske Adoption Agencies og ca. 300 udenlandske organisationer, fordelt på 26 lande. CARA varetager endvidere en række koordinerende funktioner, ligesom de støtter, udvikler og afvikler uddannelsesprogrammer på området.

Herudover varetager CARA en række opgaver i forhold til de konkrete adoptionssager. De modtager således kopier af samtlige ansøgninger fra udenlandske adoptionsansøgere, lister over børn til bortadoption, ligesom de udsteder NOC-erklæringer i samtlige sager om international adoption. Endelig modtager de follow up-reports vedrørende samtlige børn, som er adopterede af udenlandske adoptanter.

Mr. Verman orienterede herefter nærmere om adoptionsproceduren og om formidlingssituationen.

Ca. 90 % af de børn, der bortadopteres, er født af ugifte mødre. Gennem de seneste år er der typisk bortadopteret mellem 2.500-3.000 børn om året, hvoraf mere end halvdelen anbringes hos indiske familier.

Mr. Verman oplyste, at der gælder en målsætning om, at mindst halvdelen af de børn, som frigives til adoption, skal anbringes hos indiske familier. Der gælder ved anvisningen af børn følgende prioritering:

1. Indiske familier, der er bosiddende i Indien
2. Indiske familier, der er bosiddende i udlandet
3. Udenlandske ægtepar, hvoraf den ene ægtefælle er født i Indien
4. Ansøgere uden nogen forudgående tilknytning til Indien

Mr. Verman oplyste endvidere, at Danmark udgør det 2. største modtagerland, og han udleverede i den forbindelse bl.a. en oversigt over antal NOC-certifikater udstedt af CARA i 1999-2000, fordelt på modtagerlande. Oversigten vedlægges som bilag 8.

I ca. otte ud af ti tilfælde er barnet blevet afgivet til adoption af moderen, og der foreligger i disse sager således et "surrender document".

Mr. Verman orienterede herefter om de bestræbelser, som man gør sig fra de indiske myndigheders side for at undgå økonomisk udnyttelse. Han fremhævede i den forbindelse, at der er fastsat regler for, hvor meget der må betales pr. barn til den indiske adoptionsorganisation. Organisationen må således alene opkræve 10.000 rupees til dækning af udgifter i forbindelse med adoptionssagens behandling, domstolsbehandling, udarbejdelse af rapporter m.v., samt 100 rupees pr. dag i perioden fra, barnet er bragt i forslag til ansøgerne og til, barnet hjemtages. Herudover kan dokumenterede udgifter til lægebehandling og medicin samt evt. rejseudgifter i forbindelse med escortering af barnet til modtagerlandet kræves dækket af adoptanterne. Andre beløb må ikke opkræves, ligesom organisationerne eller børnehjemmene ikke må opfordre adoptanter eller andre til at yde donationer. Mr. Verman henstillede i den forbindelse til, at adoptanter i tilfælde, hvor de af børnehjemmet el.lign. er blevet opfordret til at yde donation, motiveres til at indberette dette til CARA, således at man kan iværksætte nærmere undersøgelser og skride ind over for eventuelle uregelmæssigheder. Han understregede, at en evt. henvendelse til CARA herom ikke på nogen måde vil få indflydelse på gennemførelsen af den konkrete adoption.

Endelig oplyste han, at de udenlandske adoptionsorganisationers hjælpeprojekter m.v. i Indien skal anmeldes til "The Ministry of State Affairs", hvor de registreres og "får et nummer".

Mr. Verman orienterede herefter om CARA's bestræbelser på at nedsætte deres sagsbehandlingstid i forbindelse med udstedelsen af de såkaldte NOC. Sagsbehandlingstiden er nu nede på ca. én uge.

Herudover understregede han vigtigheden af, at der fremsendes follow-up-rapporter til de indiske myndigheder og organisationer, herunder CARA. Han anførte, at samtlige rapporter gennemlæses og opbevares omhyggeligt, ligesom han fremhævede, at det er afgørende for debatten i Indien, at CARA til en hver tid kan redegøre for det enkelte barn og dets opvækst og forhold hos adoptiv-familien.

Vibeke Rønne forespurgte i den forbindelse til de skærpede krav til follow-up-rapporterne, herunder at rapporterne tilsyneladende fremover skal attesteres af en socialmedarbejder. Hun anførte i den forbindelse, at en dansk socialmedarbejder alene vil kunne attestere rapporten,

såfremt vedkommende på baggrund af en undersøgelse af familiens forhold kan stå inde for indholdet af rapporten. Hun påpegede endvidere, at adoptivfamilier ifølge dansk lovgivning i enhver henseende sidestilles med familier med biologiske børn, og at det vil være vanskeligt foreneligt med dette grundprincip, hvis adoptivfamilier skal være genstand for løbende undersøgelser fra myndighedernes side med henblik på udarbejdelse af follow up- rapporter. En undersøgelse af adoptivfamiliens forhold forudsætter endvidere, at den pågældende familie er indforstået hermed.

Mr. Verman tilkendegav i den anledning, at det vil være tilstrækkeligt, hvis follow up rapporter er udarbejdet af adoptivfamilien selv og sendes til Indien via en af de danske formidlende organisationer.

Herefter drøftedes de danske adoptionsformidlende organisationers virksomhed i Danmark. Såvel Adoption Centers som DanAdopts licenser er netop blevet fornyet og er gældende indtil 2005. Det blev fra nævnets side præciseret, at Terre des Hommes er ved at afvikle sit adoptionsarbejde.

Mr. Verman oplyste i den forbindelse i øvrigt, at udenlandske adoptionsorganisationer ikke må have personale ansat i Indien.

Nævnet modtog under mødet en mappe, der indeholder forskellige oplysninger om CARA m.v. Mappen vedlægges som bilag 9.

CARA var samme aften vært for en middag, hvorunder der bl.a. deltog en række repræsentanter fra CARA og fra Ministry of Welfare.

## **Mumbai – den 29. og 30. november 2000**

### **Besøg i High Court**

Nævnet havde den 29. november 2000 lejlighed til at besøge High Court i Mumbai og til at overvære behandlingen af en række konkrete adoptionssager.

Domstolsbehandlingen fandt sted i et kontor og til stede var – foruden dommeren og dennes assistent – en advokat, der repræsenterede adoptivfamilien og en repræsentant fra ”The Scrutinising Agency”. Begge havde lejlighed til at redegøre nærmere for sagen. Behandlingen af hver adoptionssag varede ca. 10-15 minutter. Der var offentlig adgang til retsmødet.



Nævnet havde endvidere lejlighed til at stille en række spørgsmål til dommeren. Denne oplyste, at domstolen behandler ca. 300 adoptionssager om året, hvoraf 100 er nationale adoptioner og 200 er internationale adoptioner, og at Danmark ved denne domstol er det største modtagerland. Det tager for tiden minimum ca. 6 uger at få adoptionssagen behandlet ved domstolen. Behandlingen af adoptionssager går på skift mellem dommerne i High Court, og den enkelte dommer sidder med disse sager i 10 uger ad gangen.

### **Børnehjemmet Bal Vikas**

Nævnet aflagde besøg på børnehjemmet den 29. november 2000.

#### Generelle baggrundsoplysninger:

Børnehjemmet drives af Shishu Welfare Trust of India. Trusten ledes af en bestyrelse bestående af følgende medlemmer:

Bhagaban Panigrahi, formand (Mr.)

I.K. Raju, (Mr.)

Kumari Anjali Jagtap (Ms.)

Jaisita Panigrahi, Managing Trustee (Mrs.)

DanAdopt har samarbejdet med trusten siden 1984. Der er formidlet i alt 404 børn fra hjemmet til 30. april 2001.

Børnehjemmet har først i 1995 fået CARA's licens til at formidle børn til international adoption. Indtil da blev børnehjemmets børn formidlet gennem et andet godkendt Adoption Agency.

Børnehjemmet er i 1999 flyttet til et nybygget hus.

#### Besøg på børnehjemmet:

Under besøget havde nævnet dels et kort møde med Managing Trustee, Mrs. Jaisita Panigrahi og dels var der rundvisning på hjemmet.

Mrs. Panigrahi oplyste, at der for tiden opholder sig 85 børn på hjemmet i alderen 0-2½ år. Syv af disse børn kan ikke bortadopteres pga. forskellige helbredsmæssige problemer.

Mrs. Panigrahi oplyste videre, at børnene generelt er sunde og raske. De helbredsmæssige problemer, som hyppigst optræder, er vejrtrækningsproblemer, bronkitis og maveproblemer.

Den gennemsnitlige fødselsvægt blandt børnene på hjemmet er 2,5 kg, og således lavere end den gennemsnitlige fødselsvægt for indiske børn i almindelighed, som er på ca. 3 kg. Hjemmet modtager kun børn, som vejer 2 kg. og derover.

Mindre børn må tilbringe den første tid på hospitalet. Bal Vikas har kun licens til at modtage børn, der afleveres af dets forældre. Forældreløse og forladte børn anbringes på andre børnehjem, der har en særlig licens til at modtage sådanne børn. Der er mulighed for, at moderen opholder sig på Bal Vikas i den sidste tid op til fødslen.

Børnehjemmet har 50 ansatte. Der er tre "social workers" samt fem "nurses". Herudover er der tilknyttet en læge til børnehjemmet, som kommer hver dag, en pædiater, som kommer to gange om ugen, samt en fysioterapeut, som kommer fire gange om ugen.

Børnehjemmet har til huse i et fleretageshus. I stueetagen er der en overdækket gård, hvor børnene har mulighed for at være "udendørs". 1. etage indeholder kontorer samt en lejlighed, hvor adoptanter m.v. har mulighed for at overnatte. 2. etage indeholder 2 spædstuer, hver med plads til ca. 10 børn i alderen 0-3 mdr. Børnene, der ligger stramt indsvøbte i et klæde, får mad ca. 1 gang i timen i dag- og aften timerne. På samme etage er der herudover et mindre sygeværelse med en lyskasse til behandling af gulsot m.v., samt et værelse, hvor lægen og fysioterapeuten tilså børnene.

Nævnet havde under besøget mulighed for at overvære lægens og fysioterapeutens arbejde.

På de yngste børn foretager lægen dagligt en hurtig objektiv undersøgelse, hvor børnene kun er delvist afklædte, hvilket indebærer, at stetoskopi foregår uden på undertøjet. Desuden bliver der følt på maven og undersøgt for reflekser. Herudover bliver børnene målt og vejlet én gang ugentligt.

På 3. etage har de to stuer med børn i aldersgruppen henholdsvis 3-6 måneder og 6-9 måneder, et køkken, der også indeholdt en vaskemaskine, samt et toilet til børnene.

På 4. etage var der ligeledes to stuer med børn i aldersgruppen 6-9 måneder og over 9 måneder, en isolationsstue, hvor der opholdt sig dels et svært retarderet barn dels et barn med svære hjerneskader og heraf følgende blindhed. Der var på denne etage ligeledes et køkken med en vaskemaskine samt et toilet til børnene. Stuerne på 3. og 4. etage fungerede som både soverum og legerum. Børnene havde adgang til legetøj.

Nævnets generelle indtryk af hjemmet er, at de fysiske rammer fremtræder pæne og velordnede, og at der gøres et meget stort arbejde for at sikre gode og stimulerende rammer for børnene. Børnene var imidlertid i større eller mindre grad prægede af institutionsopholdet og af

begrænset voksenkontakt. Nævnet finder i den forbindelse, at der kan være grund til at overveje det hensigtsmæssige i, at børnene flyttes fra stue til stue, efterhånden som de bliver ældre. Nævnet finder endvidere, at der kan være grund til at overveje, om de betydelige lægelige ressourcer, der i dag anvendes på børnene, eventuelt kan anvendes på en mere hensigtsmæssig måde.

## **Børnehjemmet Shejar Chhaya**

Nævnet aflagde besøg på børnehjemmet den 30. november 2000.

### Generelle baggrundsoplysninger:

Børnehjemmet ligger lidt uden for Mumbai ca. 2-3 timers kørsel fra centrum.

Adoption Center har samarbejdet med børnehjemmet siden det blev stiftet i 1986, og har formidlet i alt 615 børn fra hjemmet. Børnehjemmet drives af en "trust".

### Besøget på børnehjemmet:

Adoptionsnævnet var under besøget ledsaget af Mrs. Nalini N. Kamat. Hun oplyste, at hun fungerer som konsulent fra Adoption Center og bistår i den forbindelse med papirarbejde m.v.

På børnehjemmet havde nævnet lejlighed til at møde Søster Carmel, der fungerer som daglig leder af børnehjemmet, ligesom nævnet fik en rundvisning på hjemmet.

Søster Carmel oplyste, at der for tiden opholder sig i alt 69 børn på børnehjemmet, og at der er en betydelig overbelægning, da hjemmet er indrettet til ca. 40 børn. Børnene på hjemmet er typisk mellem 0-36 måneder, men undertiden er der også lidt ældre børn på hjemmet. Syv af børnene er "cleared" til adoption. Børnene anvises dels til national adoption dels til udenlandske ansøgere i Danmark, Italien og Spanien. Børnehjemmet tager imod børn med en vægt helt ned til 1.200 gram.

Børnehjemmet har kun tilladelse til at modtage børn, der afgives af forældrene, og således ikke forældreløse eller efterladte børn.

Der er 23 ansatte på børnehjemmet samt søster Carmel selv. Personalet består af 18 barneplejere og fem ansatte, der står for vask m.v. Personalet bor i den nærliggende landsby og arbejder i 3 holds skift. Der er knyttet en pædiater til børnehjemmet, som tilser børnene én gang

om ugen. Alle børnene bliver i den forbindelse vejlet og målt. Herudover kan der efter behov – og med kort varsel - tilkaldes en læge, der i har praksis i et nabohus.

Børnehjemmet er indrettet i et to-etages hus omgivet af en have. I nederste etage er der en stue til de ældste børn (1½ år og opefter), kontorfaciliteter, vaskefaciliteter samt en overdækket gård. Børnene har tilsyneladende ikke adgang til den overdækkede gård samt til udenomsarealerne.

På 1. etage er der dels en spædstue, hvor der opholdt sig 30 børn i alderen 5 dage til 6-7 måneder. Spædstuen fungerer som sove/opholdsrum. Under nævnets besøg opholdt alle børnene sig i deres senge, herunder også de lidt ældre børn, som alle var vågne. Børnene havde ikke adgang til legetøj i sengene. I tilknytning til spædstuen er der et legerum, hvor børnene fra spædstuen kan bevæge sig på en madras, og der er i et beskedent omfang adgang til legetøj. Det bemærkes i den forbindelse, at der på spædstuen fandtes betydelige mængder legetøj, som stadig var i original indpakning og hængt op i snore over sengene eller stod på hylder m.v. til pynt.

Børnene bar i betydeligt omfang præg af følelsesmæssig understimulering.

På 1. etagen var der endvidere en mindre sygestue med en varmekasse til brug for tidligt fødte samt en stue med børn i aldersgruppen 10 måneder til ca. 2 år. Stuen fungerede både som soverum og legerum for børnene. En mindre del af stuen var således afskærmet, således at børnene kunne bevæge sig rundt på gulvet, ligesom børnene havde adgang til lidt legetøj.

Søster Carmel oplyste, at det skyldes overbelægning på børnehjemmet, at der på spædstuen befinder sig børn helt op til 6-7 måneder. Den aktuelle overbelægning skyldes ifølge søster Carmel dels retsferie dels, at en tidligere dommer havde været modstander af adoption, og derfor havde trukket sagerne i langdrag.

Hun oplyste videre, at mælken og maden tilpasses barnets alder. De små børn får sutteflaske hver 3. time, dog får enkelte af de helt små børn mælk med ske hver time.

Børnene på hjemmet modtager triple-vaccination, Oral Polio-vaccination, tb-vaccination samt hépatitisvaccination.

Der foretages endvidere undersøgelser af børnenes blod, urin, afføring samt undersøgelser for tuberkulose og røntgen af lunger.

Nævnets generelle indtryk af børnene på hjemmet er, at de ernæringsmæssigt er i god stand. En stor del af børnene viste imidlertid klare og meget bekymrende tegn på understimulering.

Der er endvidere nævnets klare indtryk, at børnehjemmet er personalemæssigt stærkt underbemandet.

## **Samlet vurdering af formidlingsituationen i Indien**

Det er nævnets opfattelse, at der i Indien fra centralt hold er klare og overskuelige krav til adoptionsarbejdet. Området er således nøje reguleret og de forskellige myndigheders og organisationers funktioner er velbeskrevne og klare. Det sikres endvidere gennem godkendelse og løbende tilsyn med de forskellige aktører, at disse også i praksis er egnede til at arbejde med adoptioner.

På baggrund af en gennemgang af retsfor skrifter m.v., samtaler med myndigheder m.v. samt de hidtidige erfaringer med formidlingsarbejdet er det således nævnets opfattelse, at man kan nære generel tillid til adoptionsproceduren i Indien samt til, at der fra indisk side vil blive skredet ind over for eventuelle uregelmæssigheder.

Det er endvidere nævnets indtryk, at der fra CARA's side løbende tilstræbes at forbedre adoptionsarbejdet, herunder det børneforsorgsmæssige arbejde på børnehjemmene, ligesom der arbejdes på at forkorte sagsbehandlingstiden.

Endelig er det nævnets indtryk, at der på de børnehjem, som nævnet besøgte, udøves store bestræbelser på at skabe de bedst mulige rammer for børnene.

Konkrete anbefalinger:

### **Bal Vikas:**

- DanAdopt bør overveje at drøfte hensigtsmæssigheden i at børnene flyttes fra stue til stue frem for at knytte en fast omsorgsperson til barnet
- Danadopt bør overveje at drøfte det hensigtsmæssige i, at spædbørnene lægeundersøges dagligt.

### **Shejar Chhayes:**

- Adoption Center bør drøfte personalenormeringen, der efter Adoptionsnævnets opfattelse er helt utilstrækkelig, med børnehjemmets ledelse. Adoption Center bør endvidere drøfte med børnehjemmets ledelse, hvordan man i øvrigt kan sikre en øget stimulering af børnene, evt. gennem uddannelse af personale. Samtidig bør Adoption Center

drøfte nødvendigheden af, at der knyttes en fast omsorgsperson til det enkelte barn, der følger barnet under dets ophold på hjemmet.